

ŽUPANIJA VUKOVARSKO- SRIJEMSKA
OPĆINA NUŠTAR
PREDŠKOLSKA USTANOVA
„VRTULJAK“
BREZA 2 NUŠTAR

**PROGRAM KATOLIČKOG VJERSKOG ODGOJA
DJECE PREDŠKOLSKJE DOBI U OKVIRU
PRIMARNOG PROGRAMA**

NUŠTAR, 2010.

CILJ I ZADAĆE KATOLIČKOG VJERSKOG ODGOJA

Cilj katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi je:

- Senzibilizirati dijete za njegovu duhovnu dimenziju kao potrebu koja ga čini osjetljivim za otkrivanje, primanje i oblikovanje njegova života u odnosu na sebe, drugoga, te na poseban način Boga primjereno njegovoj dobi.
- Otvoriti duhovnu dimenziju djeteta i oplemeniti ga za stvarne i jedine vrijedne ljudske vrijednosti: savjest, intelekt, karakter, vjeru, ljubav, nadu i osobnost

ZADAĆE

- Pomoći djetetu da uz pomoć vjere i povjerenja u samoga sebe postane osoba;
- Zadovoljiti njegovu potrebu za pripadanjem i ljubavlju, te na temelju toga iskustva uputiti ga na ljubav prema Bogu;
- Senzibilizirati dijete za mnogobrojne oblike prirodnih pojava i tehnike, te ga odgajati za odgovorno ponašanje u svijetu koji ga okružuje;
- Probuditi u djetetu one duhovne snage kojima će doživljavati transcendentnost svijeta i ljudskog života
- Omogućiti djetetu aktivan pristup oblicima kršćanskog života i zajedništva;
- Probuditi dječje čuđenje i divljenje, te iskrenu i duboku radost prema Bogu Stvoritelju metodom stvaralačkog pripovijedanja i izražajnog čitanja biblijskih i književno-umjetničkih tekstova za predškolsku dob;
- Zadovoljiti potrebu za uspostavljanjem osobnog odnosa između djeteta i poruka vjere;
- Uvoditi dijete u prijateljsku komunikaciju s Bogom putem osobnog molitvenog izražavanja;

- Razvijanje osjećaja povjerenja, zahvalnosti, darivanja samoga sebe, suosjećanja i suradnje s bližnjima;
- Razvijajući temeljne i bitne odrednice čovjekova „bitka“- ljepotu, istinu i dobrotu osigurati djetetu kvalitetu življenja;
- Omogućiti djetetu da se susretne s dobrim primjerima u životu svoje uže i šire okoline, koji ostvaruju ljudske i kršćanske vrijednosti, s ciljem integracije i ispravnog poistovjećivanja.
- Pomagati djetetu u uspostavljanju autentičnih odnosa s drugima, osobito različitima, koji imaju drugačije religiozne navike i ponašanja u predškolskoj ustanovi i u životu uopće.

PLANIRANJE I PROVEDBA VJERSKOG ODGOJA

Potreba za provođenjem vjerskog odgoja u vrtiću proizlazi iz činjenice da sustavan predškolski odgoj zahvaća cjelovitost djetetova bića, a u tu cjelovitost uključen je i vjerski odgoj.

Vodeći se dječjim doživljajem svijeta i života kao cjeline, vjerski odgoj je uključen u redovni plan i program kroz sva područja odgojno- obrazovnog rada.

Vjerski sadržaji planirani su u skladu sa sadržajima i zbivanjima koji se događaju u djetetovom okruženju ; u vrtiću, ujedno prateći ciklus crkvene godine.

TEME KROZ GODINU

DOČEK I PRIHVAĆANJE DJECE

U razdoblju adaptacije na vrtić omogućiti svakom djetetu da se osjeća dobrodošlo, prihvaćeno i voljeno. Kroz naše prihvaćanje otvarati dijete kako ljubavi drugih, tako i ljubavi Oca nebeskog. Odvajajući se od majke dijete susreće i upoznaje svijet. Za to razdoblje susretanja i upoznavanja svijeta potrebno je da svijet „govori“ kako bi ga dijete moglo interpretirati, razumjeti, kako bi za dijete postao prostor gdje može pronaći i imati iskustvo u samoga sebe.

Taj susret ostvaruje se preko pripovijedanja. Identifikacija s onim što se pripovijeda predstavlja temeljno iskustvo okoline, temeljni oblik upoznavanja svijeta.

STVORENI SVIJET I STVORENJA U NJEMU

Dijete poticati na divljenje i čuđenje prema svemu stvorenome i poticati ga da promatranjem otkriva ljepote Božjeg svijeta.

U sklopu jesenskih aktivnosti uključuju se Dani kruha. Tom prigodom izražavamo zahvalu kroz Euharistijsko slavlje, gdje dijete upoznaje novu dimenziju kruha u Euharistiji.

Misijska nedjelja potiče dijete na zalaganje i prevladavanje razlika među ljudima, po boji kože, religije i ekonomskog statusa.

Razvija osjećaj solidarnosti, suosjećanja, ekumenizma i vrednovanja onoga što imamo, kao i prihvaćanje drugoga u njegovoj različitosti.

KRALJEVSTVO BOŽJE

Pozvati dijete da razmatra otajstvo kraljevstva nebeskog u dva momenta: u početnom i zaključnom. Staviti mu pred oči kontrast između „malih stvari i velikih stvarnosti“ koje iz njih nastaju. Blagdan Svih svetih povezujemo s temom svjetlosti u kojoj žive sveti u kraljevstvu nebeskom. Tema umiranja i prolaznosti može im se približiti kroz iskustva umiranja pšeničnog zrnja – Blagdan Krista kralja.

DOŠAŠĆE- RADOST ISUSOVA DOLASKA NA SVIJET

Omogućiti djetetu da živi u radosti zajedničkih trenutaka, te da se intuitivno otvara Božiću kao blagdanu obitelji i zajednice, koja živi trenutak iščekivanja, povjerenja i ljubavi, te nalaze odgovor u radosnom događaju Isusova dolaska na svijet.

Sv. Barbara, sv. Nikola i sv. Lucija nezaobilazni su uzori dobrote, ljubavi i opredjeljenja za Isusa kao čovjeka.

Pomoći djetetu da u božićnim blagdanima doživi ne samo radost Isusova rođenja već i radost zbog vlastitog rođenja. Božić se slavi i doživljava u znaku „betlehemske svjetlosti“ i odatle radost što i malo dijete rođenjem dolazi na „svjetlo dana“, te kao čovjek postaje „svjetlo za druge“.

ISUSOVO DJETINJSTVO I ŽIVOT

Kroz pripovijesti o Isusu buditi u djetetu znatiželju da doživi i otkriva značajne trenutke Isusova života te intuitivno naslućuje veličinu njegove čovječnosti te njegovu božansku narav. Isus je posebno volio djecu i zato ga treba približiti djetetu kao dragoga prijatelja i njemu i bliske osobe.

Blagdan Sveta tri kralja i Prikazanje u hramu kao i evanđeoska izvješća; Poklon mudraca, Isus blagoslivlja djecu, milosrdni Samaritanac, susret s Zakejom; omogućuje da dijete u Isusu susretne Boga koji se neizmjereno brine za čovjeka.

OTKRIVANJE TAJNE ŽIVOTA

Promatrajući i otkrivajući tajnu proljetnog buđenja i rasta pomoći djetetu u naslućivanju neizrecive tajne života. Prispodobama o Dobrom pastiru zadovoljiti najdublju djetetovu potrebu za ljubavlju: biti ljubljen, moći ljubiti i trajno osjećati zaštitničku prisutnost ljubljenog bića. Prispodoba daje i posebne vrednote: brigu za bližnjega, skrb za onoga koji je potrebit takve skrbi, te potrebu za pripadnost zajednici. To je zadaća korizmenog vremena.

Treba omogućiti djetetu da se susretne s ostvarenim kršćanskim vrednotama u životu svoje uže i šire okoline sa ciljem integracije i poistovjećivanja.

DIJETE PRED USKRSLIM ISUSOM – SVJETLOM I KRŠTENJEM

Pomoći djeci da upoznaju Isusa kao „svjetlo života“ koje se ljudima daje po vjeri kako bi i sami postali svjetlo i mogli vršiti djela ljubavi, radosti, strpljivosti, poniznosti, dobrote, požrtvornosti i vjernosti.

Osvijestiti djecu da se u Vazmenoj noći blagoslivlja voda kojom se krste djeca. Ta voda je znak Isusove snage i svjetla i tko se njome krsti tu snagu i svjetlo krštenjem dobiva.

MAJKA - ZEMLJA, MOJA, ISUSOVA

Promatrajući promjene koje se opažaju u prirodi, dijete spoznaje i otkriva u svom srcu ljepotu, raskoš, plodnost i brigu zemlje kao „majke“.

Budući da je mjesec svibanj posvećen majci, dijete otkriva i spoznaje važnost majčina bića.

Potrebno je kod djece pobuđivati ljubav prema Isusovoj majci Mariji koja je i naša nebeska majka. Mariju dajemo djeci kao uzor poslušnosti, jednostavnosti, radinosti i ljubav prema Bogu i bližnjemu. U tom smislu se ostvaruje kršćansko načelo „po Mariji k Isusu“.

ŽIVOT KRŠĆANSKE ZAJEDNICE – CRKVE

Kroz lik Isusa i njegovih učenika uvoditi djecu u otkrivanje kršćanske zajednice i Euharistije kao „izvora vrhunca“ njezina života. Time se pomaže djeci da zavole svoju župnu zajednicu i crkvu.

Blagdan Duha Svetoga prigoda je da dijete upoznamo s trećom božanskom Osobom koja je veza ljubavi između Oca i Sina. Ta ljubav je snaga koja sve okuplja i živi u Crkvi.

Upoznavanjem znakova i gesta kršćanske zajednice približavamo djetetu značenje, uporabu i vrijednost.

USTROJSTVO RADA

Navedeni program će se integrirati u redovni program vrtića. Zadaće će se provlačiti kroz svakodnevni odgojno obrazovni rad, a navedeni vjerski sadržaji će se provoditi jedan do dva puta tjedno.

Odgojne skupine

Vjerski će se program provoditi u svim odgojnim skupinama, na način primjeren sastavu i dobi odgojne skupine.

Stručni djelatnici

Program vjerskog odgoja provoditi će odgojiteljica predškolske djece Jela Muženjak, koja je osposobljena i stručno kompetentna sa završenim Teološko- katehetskim doškolovanjem.

MATERIJALNI UVJETI

Program će se ostvarivati u prostoru dječjeg vrtića. Za rad s djecom koristiti će se soba dnevnog boravka, koja je opremljena poticajnim pomagalicama za provođenje vjerskog odgoja.

Centar za vjerski odgoj sadrži slijedeću opremu:

- Biblija i slikovnice religioznog sadržaja
- umetaljke, slagalice, puzzle, lota sa vjerskim sadržajima
- likovna sredstva i pomagala: grafitne olovke, olovke u boji, plastelin, glina, tijesto, razni pedagoško neoblikovani materijali.
- AV- pomagala
- audio i video kazete s vjerskim sadržajima
- simboli koji odgovaraju estetskim mjerilima kršćanske sakralnosti moraju biti prikladni veličini centra; križ, svijeća, kip, sveta slika i ostali simboli.
- centar za roditelje preko kojeg roditelji doznaju razne informacije o vjerskom životu u vrtiću, odnosno skupini u kojoj se provodi vjerski odgoj.

FINANCIRANJE PROGRAMA

Program vjerskog odgoja provoditi će se u sklopu cjelodnevnog redovitog programa, te će biti njegov sastavni dio.

Nema dodatnih troškova, te ne zahtjeva dodatno sufinanciranje roditelja.

NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Program katoličkog vjerskog odgoja ostvarivati će osposobljeni odgojitelj s dodatnom

Vjerskom edukacijom ovjerenom od strane Nacionalnog katehetskog ureda i mandatom biskupa.

Odgojitelj će se trajno educirati kroz individualno i zajedničko usavršavanje sudjelovanjem na:

- Stručnim seminarima u organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje
- Stručnim kolegijima i radionicama odgojitelja koji ostvaruju programe vjerskog odgoja pod vodstvom Povjerenstva za predškolski vjerski odgoj Nacionalnog katehetskog ureda HBK.

STRUČNI NADZOR

Program i njegova provedba stručno se nadzire na više razina:

- Nacionalni katehetski ured (savjetnici, nadzornici, mentor)
- Ministarstvo prosvjete i športa RH (mentor, savjetnici, nadzornici/ savjetnici)
- Ravnatelj vrtića, uz neposrednu pomoć stručnih suradnika

VREDNOVANJE PROVEDBE PROGRAMA

Zadaće ovog Programa uklopiti će se u godišnji Plan i program rada, te će se njegovo ostvarivanje i njegova provedba pratiti na svim razinama kao i ostali programi koje vrtić provodi.

Na kraju godine izvršiti će se vrednovanje uspješnosti njegove provedbe, te odrediti smjernice za daljnju provedbu programa.

SURADNJA S RODITELJIMA

U okviru postavljenih zadataka vjerskog odgoja veliku ulogu imaju roditelji, te ih treba osvijestiti i afirmirati da svojim životom, prožetim ljubavlju prema Bogu i ljudima budu uzor svojoj djeci i čitavoj zajednici. Sve te pozitivne vrijednosti odgojitelji i roditelji zajedno grade u odgojnoj skupini i na taj način stvaraju i osiguravaju uvjete za zdravo odrastanje djece. U odgoju djece roditeljima je potrebna pomoć Crkve i cijelog društva.

Jedinstvenost i usklađenost odgojnih djelovanja potrebno je razvijati kroz:

- Individualne razgovore
- Roditeljske sastanke
- Uključivanje roditelja u aktivnosti odgojne skupine
- Formiranje kutića za roditelje
- Programska suradnja(sudjelovanje za blagdane)
- Radionice
- Posjet obitelji

SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Suradnja će se odvijati na slijedećim razinama:

- Nacionalni katehetski ured HBK
- Ministarstvo prosvjete i športa- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Općina Nuštar
- Župni ured Duha svetoga
- OŠ „Zrinskih“ Nuštar
- Međusobna suradnja vrtića

Program izradila: Jela Muženjak

Ravnateljica:

Jasminka Zovko

U Nuštru, 2010.

LITERATURA:

Biblija, KS, Zagreb, 1980.

Brankica Blažević, s Katarina Pišković, Njihovo je kraljevstvo nebesko, Priručnik odgojiteljima u vjeri za rad s djecom predškolske dobi, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2006.

Katekizam Katoličke Crkve, GK, Zagreb 1994.

Konvencija pravima djeteta, 1989.

Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, zagreb 1992.

Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u Hrvatskoj, Narodne novine, Zagreb, 1997.

Prijedlog koncepcije razvoja predškolskog odgoja i Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, Zagreb, 1991.

Program katoličkoga vjerskog odgoja djece predškolske dobi, Nacionalno katehetski ured HBK-e, Zagreb, 2001.

Hoblaj, A. / Šimunović M. (ur.), Pustite malene k meni. Nacionalni skup o vjerskom odgoju djece predškolske dobi u izvan obiteljskim uvjetima, NKU HBK- Kratis, Zagreb, 1999.

Hoblaj, A., Od zrna do kruha. Priručnik za odgojitelje i vjeroučitelje uz Dane kruha, Školska Knjiga, Zagreb 1995.